

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

3 Ecclesias jure terræ non vendicat abbas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

parochialibus ecclesiis Presbyteri per Episcopos instituuntur, qui eis respondent de animarum cura, & his quæ ad Episcopatum pertinent.

C. VII. Quæstionem monachorum Ecclesia Episcoporum subdituræ regimini.

Item ex Concilio apud Florentiam habito.

Statutum nobis est, quatenus ecclesie quoruncumque in singulis parochiis sint, Episcoporum, ut decet, divinitus subdantur regimini, eisque debita obsequia exhibentur.

Item Urbani Papa prohibet investituram parochialium ecclesiarum per monachos fieri, quas Ioannes Papa eis concessit. Sed illud Ioannes Papa intelligendum est de illis capellis, quæ cum omni iure suo ad Episcopos monachis conceduntur. Istud autem Urbani intelligitur de illis, quas Abbates in propriis prædiis adificaverunt in illis, vel in castellis suis.

QUÆSTIO V.

Volens contra ordinis rationem, ut inter secundam & tertiam questionem quæstio sit posita. Et in omnibus antiquis exemplaribus, exceptis duobus per vetustis, in secunda questione sunt omnino canonis, quibus constat quinta quæstio: deinceps sequitur tertia & quarta cum suis capitulis, ut in vulgaribus codicibus: tum tertia Gratiani, quæ in vulgaribus habentur inter sextam, septimam, & octavam, saltem quæstionem: reliqua vero sextam, septimam, & octavam quæstiones, ex præfatione autem ead. facta præsumitur esse.

Item idem Urbanus in hac materia, quæ arguunt non quibus quæstiones, quæ de consuetudinibus sunt, quæ in fine secunda dicitur, & quæ ab eodem, ut præfatus est, dicitur illorum dicitur, & sequitur aliam citandam canonis sub quinta quæstione, restans est nihil sit mutandum.

Item, ut in territorio habent, tamen potestatem gubernandi populum, & spirituales ministrandi non habent. Quod etiam de Episcopo intelligendum est.

C. I. Episcopus qui in alterius diocesi ecclesiam adificat, eius consecrationem sibi vindicare non valet.

Item Nicolaus Papa ait. Quis & Episcoporum in aliena civitatis territorio pro quacunque suorum opportunitate ecclesiam adificare disposuit, non præsumat dedicationem facere, quæ illius est, in cuius territorio ecclesia alligatur. Adificatori vero Episcopo hæc gratia referretur, ut quos desiderat deinceps in re sua ordinari, ipsos ordinet, in eius territorio esse, vel si ordinari jam sunt, ipsos habere acquiescat, & omnia ecclesie ipsius gubernatio ad eum, in cuius civitatis territorio ecclesia fuerit, pertinebit.

Item Antonius circa ea Anasius, in cuius sc. cap. ser. idem legitur.

C. II. Basilica noviter condita ad Episcopum pertinet, cuius conventus esse consuevit.

Item ex Concilio Toletano IV. c. 30. Possessio & territorii conventum non admittit: ideoque basilicæ, quæ novæ conditæ fuerint, ad eum provinciam pertinebunt Episcopum, cuius conventus esse consuevit.

C. III. Basilicæ, quæ in aliena civitate sunt, sicut dicitur in alienam tricennalis possessio tollit: ita territorii conventum non admittit, & ut scilicet sit diocesis.

C. III. Basilicæ, quæ in aliena civitate sunt, sicut dicitur in alienam tricennalis possessio tollit: ita territorii conventum non admittit, & ut scilicet sit diocesis.

Item Gregorius in 1. epist. ad Iohannem Subdiaconum.

Item Gregorius in 1. epist. ad Iohannem Subdiaconum.

Lator a præsentium Ioannes, frater & coepiscopus noster, indicavit nobis, quod quidam Imperatorius Episcopus auctore temerario in diocesi ipsius oratorium construxerat, idque sine præcepti auctoritate contra morem prædiximus dedicare. Missasque illic publicas celebrare non metuit. Quam rem cum summa telectitate, ac diffinitioe convenit emendare, nec ulterius tale aliquid attentare permittimus.

¶ Noster. Hæc loca in ipsa interjunctum multa. Quod de iure ordinandi, non possidet intelligendum est. Hæc auctoritatibus sicuti perpendi potest, quod si Abbates, sive Episcopi in suis castellis, vel villis ecclesias adificaverint, non ideo Episcopi, in cuius diocesi fuerint, conventus admittitur: & ideo factores, iuxta illud Urbani & Nicolai, in eis non nisi per Episcopos, cum consensu tamen & electione adificaverint, ordinari possunt.

QUÆSTIO III.

¶ Vad autem prescriptione temporis omnia iura tollantur, præbatur auctoritate Chalcedonensis concilii, & Gelasii Papa, & Toletani concilii. Prima hæc est.

C. I. Rusticana parochia apud Episcopos, quæ eas possident triginta annis sine violentia, permittuntur immobiles.

¶ Et e singulas ecclesias & parochias rusticanas, sive in possessionibus, manere immobiles apud eos qui eas retinent Episcopus decernimus: & maxime si sine violentia eas jam per triginta annos tenentes gubernaverint. Si vero intra triginta annos facta fuerint, aut fiat de his dubitatio, liceat eis, qui se dixerint laicos, propter eas movere apud synodum provincie certamen.

¶ Caput hoc est in præfata versione, quæ est in collectione Istorici, atq. ex ea cum duabus Vaticanis eiusdem collectionis edictis collata est emendatum.

¶ Ecclesie. Apud Bassanum in codicibus manuscriptorum legitur, xab' ead' loc' in xax' id est, in unaquaque provincia. Sed in Græco canone vulgato, xab' ead' loc' xax' legitur.

¶ Sive in possessionibus, Græci est, & xax' iudic' p'ncipal' id est, parochias quæ in turibus, aut quæ in vicis & pagis sunt.

C. II. Triginta annis ab Episcopi possessis, immobiles permittuntur diocesi.

Item Gelasius epist. ad Sacerdotes, c. 11.

¶ Basilicam e nostrorum auctoritas emanavit, ut facultates ecclesie Episcopi ad regendum habeant potestatem: ita tamen, ut viduarum, pupillorum, atque pauperum, nec non & clericorum stipendia distribuere debeant. Hoc etiam eis statim dari, quod hactenus decretum est: reliquum sibi Episcopi vindicent, ut, sicut antea diximus, peregrinorum atque captivorum largiores esse possint. Idem ibid. c. 3.

¶ Illud f etiam annexi placuit, ut si, quod abbat, facultates ecclesie, nec non diocesis ab aliquibus possidentur Episcopi, iure sibi vindicent, quod tricennalis lex conclusit: quia & filiorum nostrorum Principum ita emanavit auctoritas.

C. III. Territorii possessio conventum non admittit.

Item ex Concilio Toletano IV. c. 30.

¶ Sicut & diocesan alienam tricennalis possessio tollit: ita territorii conventum non admittit.

¶ Sicut & diocesan alienam tricennalis possessio tollit: ita territorii conventum non admittit.

a Anselm. l. 1. cap. 27. Poly. l. 1. tit. 13. b ceteris locis. c In Chal. c. 17. & in sexta syn. c. 31. Poly. l. 3. tit. 12. Anselm. c. 26. Bur. l. 1. c. 143. l. 100 p. 3. c. 108. Panorm. l. 2. c. 64. d Alabertus. e Poly. l. 3. tit. 12. l. 100 p. 3. c. 147. f in q. d. c. 1. l. 100 p. 3. cap. 144. Bur. l. 3. c. 149. Panorm. l. 2. c. 65. g sup. ead. q. 1. possessio. Poly. l. 6. c. 2. tit. 12. Anselm. l. 1. cap. 27. Bur. l. 3. c. 147. l. 100 p. 3. c. 144.